

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o štatistike Spoločenstva v oblasti verejného zdravia a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci“

KOM(2007) 46 v konečnom znení – 2007/0020 (COD)

(2008/C 44/22)

Rada sa 19. marca 2007 rozhodla podľa článku 262 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom stanovisko k danej téme.

Odborná sekcia pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 2. októbra 2007. Spravodajcom bol pán Retureau.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 439. plenárnom zasadnutí 24. a 25. októbra 2007 (schôdza z 25. októbra 2007) prijal 77 hlasmi za, pričom 4 členovia hlasovali proti a 2 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Zhrnutie stanoviska

1.1 Výbor súhlasí s navrhovaným nariadením a jeho právnym základom. Návrh je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality a zároveň umožňuje zber štatistík potrebných na realizáciu stratégie Spoločenstva v oblasti zdravia a bezpečnosti a ochrany pri práci, ktorý si vyžaduje jasný právny rámec.

1.2 Výbor zdôrazňuje význam spoločnej definície pojmov a spoločného systému uznávania, najmä z dôvodu mobility pracovníkov, v týchto oblastiach:

- pracovné úrazy a úrazy počas cesty,
- choroby z povolania spôsobené pracovnými podmienkami a/alebo látkami,
- čiastočná alebo trvalá práceschopnosť a invalidita v dôsledku úrazov a chorôb spojených s prácou, a stratené pracovné dni.

1.3 Výbor sa domnieva, že pri porovnávaní štatistík týkajúcich sa počtu osôb v každej kategórii udalosti, je užitočné brať do úvahy pohlavie a vek obete, ako aj v maximálnej možnej miere povahu jej zmluvného vzťahu. Mimoriadnu pozornosť treba venovať ochrane dôvernosti zozbieraných osobných údajov.

1.4 Výbor je presvedčený, že by sa mala rozvíjať spolupráca s Medzinárodnou organizáciou práce a so Svetovou zdravotníckou organizáciou. Návrh nariadenia je podľa názoru výboru jedným z najužitejších spôsobov harmonizácie charakteru a definícií údajov, ktoré sa majú zaznamenať, ako i harmonizácie metodiky zberu a analýzy týchto údajov.

2. Návrh Komisie

2.1 Toto nariadenie sa zameriava len na štatistické činnosti vykonávané v súlade s článkom 285 Zmluvy o založení Európskeho Spoločenstva. Nariadenie sa nesústreďuje na rozvoj politiky pre oblasti verejného zdravia a bezpečnosti a ochrany

zdravia pri práci, keďže rozvoj politiky pre tieto dve oblasti je vypracovaný v článkoch 152 a 137 zmluvy.

2.2 Tvorba štatistiky Spoločenstva sa riadi pravidlami ustanovenými v nariadení Rady (ES) č. 322/97 zo 17. februára 1997, zmenenom a doplnenom nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 ⁽¹⁾.

2.3 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽²⁾ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000, ⁽³⁾ ktorým sa umožňuje jeho uplatňovanie na inštitúcie a orgány Spoločenstva, umožňuje spracovanie osobných údajov o zdraví z dôvodov závažného verejného záujmu pod podmienkou zabezpečenia vhodných ochranných opatrení.

2.4 Politické činnosti a stratégie na úrovni Spoločenstva a na národnej úrovni v oblastiach verejného zdravia a bezpečnosti a ochrany pri práci predstavujú závažný verejný záujem a ustanovenia nariadení Rady (ES) č. 322/97 a (Euratom, EHS) č. 1588/90 z 11. júna 1990 o prenose dôverných štatistických údajov ⁽⁴⁾, podliehajúcich ochrane dôverných štatistických údajov, Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev (Eurostat), zabezpečujú vhodné ochranné opatrenia na ochranu fyzických osôb v prípade zostavovania štatistiky Spoločenstva o verejnom zdraví a o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 52, 22.2.1997, s. 61. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31997R0322:SK:HTML>. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1). <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:284:0001:0053:FR:PDF>.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995L0046:SK:HTML>. Smernica zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽³⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:008:0001:0022:FR:PDF>.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 151, 15.6.1990, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 322/97. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31990R1588:SK:HTML>.

2.5 Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1786/2002/ES z 23. septembra 2002, ktorým sa prijíma akčný program Spoločenstva v oblasti verejného zdravia 2003-2008 ⁽⁵⁾, rezolúcia Rady č. 2002/C 161/01 z 3. júna 2002 o novej stratégii Spoločenstva o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci na obdobie 2002-2006 ⁽⁶⁾ a oznámenie Komisie z 20. apríla 2004 o „modernizácii sociálnej ochrany s cieľom rozvíjať vysoko kvalitnú, prístupnú a udržateľnú zdravotnú a dlhodobú starostlivosť: podpora vnútroštátnych stratégií prostredníctvom otvorenej metódy koordinácie“ ⁽⁷⁾, si vyžadujú štatistický informačný systém na vysokej úrovni na zhodnotenie dosiahnutých výsledkov v politikách a na rozvoj a monitorovanie ďalších činností v obidvoch oblastiach. Táto činnosť bude pokračovať a rozvíjať sa v rámci nástupníckych programov a stratégií.

2.6 Vo svojom nelegislatívnom návrhu SEC(2007) 214, 215, 216 ⁽⁸⁾ „Zlepšenie kvality a produktivity práce: stratégia Spoločenstva v oblasti zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie rokov 2007-2012“, Komisia zdôrazňuje, že otázka zdravia a bezpečnosti pri práci by mala byť jednou z hlavných priorit politickej agendy Spoločenstva; bezpečnosť a zdravie pracovníkov sú pri zvyšovaní produktivity a konkurencieschopnosti podnikov prvoradé. Prispievajú k lepšej životaschopnosti systémov sociálneho zabezpečenia, pretože znižujú náklady spojené s úrazmi a chorobami. Dobré podmienky pri práci by sa v prípade európskych občanov mali premeniť na konkrétnu realitu, ktorá napomáha v implementácii programu pre občanov prijatom 10. mája 2006.

2.7 Doteraz sa zbery štatistických údajov vykonávali na základe „džentlmenských dohôd“ s členskými štátmi v rámci päťročných štatistických programov Spoločenstva (v súčasnosti rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady 2367/2002/ES zo 16. decembra 2002 o štatistickom programe Spoločenstva na roky 2003 až 2007 ⁽⁹⁾) a ich ročných komponentov.

2.8 Predovšetkým v oblasti štatistiky verejného zdravia sa vývoj a implementácie v troch líniách (príčiny úmrtí, zdravotná starostlivosť a zdravotné prieskumy vo forme rozhovorov, zdravotné postihnutia a chorobnosť) riadia a organizujú podľa štruktúry partnerstva medzi Eurostatom spolu s vedúcimi krajinami (v súčasnosti so Spojeným kráľovstvom ako hlavným koordinátorom a príslušnými vedúcimi krajinami v jednotlivých oblastiach z Estónska, Luxemburska a Dánska) a členskými štátmi. V tomto rámci sa vykonalo už množstvo metodologickej práce, vrátane prípravy usmernení, a začala sa implementácia zberu údajov.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 271, 9.10.2002, s. 1.
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:271:0001:0011:FR:PDF>.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 161, 5.7.2002, s. 1.
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2002:161:0001:0004:FR:PDF>.

⁽⁷⁾ KOM(2004) 304 v konečnom znení, 20.4.2004.

⁽⁸⁾ SEC(2007) 214, 21.2.2007.

⁽⁹⁾ Ú. v. ES L 358, 31.12.2002, s. 1. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:358:0001:0027:FR:PDF>. Rozhodnutie zmenené a doplnené rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 787/2004/ES (Ú. v. EÚ L 138, 30.4.2004, s. 12). <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:138:0012:0016:FR:PDF>.

2.9 Súčasnú situáciu však charakterizujú nasledujúce obmedzenia. Po prvé, pokiaľ ide o už uskutočnený zber údajov, členským štátom by sa mal poskytnúť pevný základ pre implementáciu, i keď sa už dosiahlo určité zlepšenie v kvalite údajov a v porovnateľnosti.

2.10 Vytvorenie právneho rámca by umožnilo dosiahnuť konsolidáciu postupu k lepším normám, pokiaľ ide o kvalitu a porovnateľnosť, pre všetky príslušné bežné zbery údajov. Zabezpečí sa tým lepšia udržateľnosť a stabilita európskych požiadaviek v strednodobom výhľade a stanovili by sa tým jasné ciele, pokiaľ ide o normy, ktoré sa majú dosiahnuť pre porovnateľnosť na úrovni EÚ.

2.11 Veľká väčšina členských štátov okrem toho uviedla, že bez európskeho právneho rámca nebudú schopné dosiahnuť súlad s požiadavkami EÚ v oblastiach štatistiky verejného zdravia a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

2.12 V neposlednom rade potrebujú mať členské štáty aj jasnejšiu predstavu o časovom harmonograme a jednotlivých etapách na implementáciu nových štatistických nástrojov, ktoré sa v súčasnosti vyvíjajú, a činností, ktoré sa pripravujú na zvýšenie kvality. Navrhované nariadenie bude vhodným rámcom na vypracovanie podrobných plánov postupu v rozličných oblastiach a líniách štatistiky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

2.13 Preto je Komisia (Eurostat) toho názoru, že teraz je potrebné vybudovať pevný základ prostredníctvom vypracovania základného právneho aktu v oblastiach verejného zdravia a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Oblasť zahrnuté v návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady sa týkajú prebiehajúcich činností a iniciatív, ktoré sa vykonávajú spolu s členskými štátmi v príslušných skupinách Eurostatu alebo, pokiaľ ide o oblasť verejného zdravia, partnerstva týkajúceho sa štatistiky verejného zdravia. Hlavným cieľom je poskytnúť konsolidovaný a pevný základ pre zber, ktorý je už implementovaný, alebo pre zber, ktorého metodika sa v súčasnosti vypracúva a ktorého implementácia sa pripravuje.

2.14 V akčnom programe Spoločenstva v oblasti verejného zdravia (2003-2008) ⁽¹⁰⁾ sa uvádza, že štatistický prvok informačného systému v oblasti verejného zdravia sa vypracuje v spolupráci s členskými štátmi, pričom sa podľa potreby využije štatistický program Spoločenstva s cieľom podporiť synergiu a zamedziť duplicitu.

2.15 V zmenenom a doplnenom návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zavádza druhý akčný program Spoločenstva v oblasti zdravia na obdobie 2007-2013 ⁽¹¹⁾ (KOM(2006) 234 v konečnom znení), sa uvádza, že súčasné práce na rozvoji monitorovacieho systému zdravia v EÚ sa budú rozširovať, pričom sa podľa potreby využije štatistický program Spoločenstva. V stratégii

⁽¹⁰⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 5.

⁽¹¹⁾ KOM(2006) 234 v konečnom znení, 24.5.2006.

Spoločenstva v oblasti zdravia a bezpečnosti práce na roky 2002-2006 ⁽¹²⁾ sa vyzýva Komisia a členské štáty, aby zintenzívnili prebiehajúce práce na harmonizácii štatistiky v oblasti pracovných úrazov a chorôb z povolania s cieľom získať porovnateľné údaje, na základe ktorých bude možné objektívne vyhodnotiť vplyv a účinnosť opatrení prijatých v rámci a stratégie Spoločenstva.

3. Prípomienky výboru

3.1 Výbor súhlasí s navrhovaným nariadením a jeho právnym základom. Návrh je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality a zároveň umožňuje zber štatistík potrebných na realizáciu stratégie Spoločenstva v oblasti zdravia a bezpečnosti a ochrany pri práci, ktorý si vyžaduje jasný právny rámec.

3.2 Zdôrazňuje význam spoločnej definície pojmov a spoločného systému uznávania, najmä z dôvodu mobility pracovníkov, v týchto oblastiach:

- pracovné úrazy (ktoré vzniknú na pracovisku) a úrazy počas cesty (ktoré vzniknú počas cesty z miesta bydliska na pracovisko a späť, a počas dlhých prestávok mimo pracoviska, napríklad prestávky na obed) a v prípadoch, keď práca zahŕňa služobné cesty,
- choroby z povolania spôsobené pracovnými podmienkami a/alebo látkami používanými na pracovisku (prach, chemické látky, vibrácie, škodlivý hluk, muskuloskeletárne

a periartikulárne poruchy spôsobené veľkými záťažami, opakovaným stresom atď.),

- čiastočná alebo trvalá práceschopnosť a invalidita v dôsledku úrazov a chorôb spojených s prácou, a stratené pracovné dni.

3.3 Výbor sa nazdáva, že pri porovnávaní štatistík týkajúcich sa počtu osôb v každej kategórii udalosti, je užitočné brať do úvahy pohlavie a vek obete, ako i odvetvie hospodárstva a v maximálnej možnej miere tiež povahu jej právneho vzťahu s pracoviskom (pracovná zmluva na dobu neurčitú, netypické zamestnanie, dočasná práca, samostatne zárobková činnosť). Ochrane zozbieraných dôverných osobných údajov by sa mala venovať mimoriadna pozornosť v súlade s platnými právnymi predpismi.

3.4 Výbor sa domnieva, že by sa mala rozvíjať spolupráca s Medzinárodnou organizáciou práce a so Svetovou zdravotníckou organizáciou, pretože môže viesť k zaujímavej výmene poznatkov a skúseností v oblasti teórie (výskumy pôvodu chorôb a úrazov, ergonómie a rehabilitácie) a metodológie pokiaľ ide o porovnávanie štatistík a štatistické metodiky.

3.5 Návrh nariadenia je podľa názoru výboru jedným z najužitočnejších spôsobov postupnej harmonizácie charakteru a definícií údajov, ktoré sa majú zaznamenať, ako i harmonizácie metodiky zberu a analýzy týchto údajov v záujme neustáleho zlepšovania ich kvality, zlučiteľnosti a porovnateľnosti.

V Bruseli 25. októbra 2007

Predseda

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹²⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 6.